

Sygn. akt VIII Pz 148/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Andrzejewska

Sędziowie: SSO Patrycja Bogacińska- Piątek

SSR del Magdalena Kimel (spr)

po rozpoznaniu sprawy 28 stycznia 2019 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie A. S.

przeciwko Spółce (...) S.A w B.

o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 30 sierpnia 2018 *sygn. akt* IV P 783/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek (-) SSO Małgorzata Andrzejewska (-) SSR del Magdalena Kimel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

W dniu 17 sierpnia 2017r. Sąd Rejonowy w Z. zawiesił postępowanie w niniejszej sprawie na podstawie art. 178 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2018 r. Sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 182 k.p.c., wskazując że nie został złożony wniosek o podjęcie zawieszono postępowania w ciągu roku od daty postanowienia o zawieszeniu, zatem umorzenie postępowania jest obligatoryjne, wskazuje na to określenie „umarza”. Sąd I instancji podniósł, że jeżeli w prawomocnym postanowieniu o zawieszeniu postępowania wskazane są przyczyny zawieszenia to brak jest podstawy do przyjmowania, że sąd ma obowiązek ponownego badania przed umorzeniem postępowania, czy przyczyny te rzeczywiście zachodziły. Wskazał również Sąd Rejonowy, że umorzenie postępowania jest środkiem represyjnym wobec procesowej bezczynności stron w sytuacjach, gdy ich aktywność mogłaby doprowadzić do usunięcia przyczyn zawieszenia postępowania. Jest to istotny środek przeciwdziałający przedłużeniu procesu ponad rozsądną miarę.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód domagając się jego uchylecia i zarzucając temu orzeczeniu:

- naruszenie art. 180 §1 pkt. 2 k.p.c. w zw. z art. 228§2 poprzez jego niezastosowanie, a to zaniechanie podjęcia postępowania w sytuacji, w której Sąd uzyskał wiedzę z urzędu o następcy prawnym wykreślonego z rejestru podmiotu.
- naruszenie art. 182§1 k.p.c. w zw. z art. 228 §2 przez jego nieprawidłowe zastosowania, a to umorzenie postępowania zawieszono na zgodny wniosek stron w sytuacji, w której Sąd miał wiedzę o następcy prawnym pozwanej.
- z ostrożności procesowej naruszenie art. 182 § 1 k.p.c w zw z art. 357 §2 k.p.c i art. 358 k.p.c poprzez błędną wykładnię, a to przyjęcie, iż momentem związania stron treścią postanowienia jest moment jego podpisania, a nie moment jego doręczenia stronom i że strony nie mogą skutecznie wnieść o podjęcie zawieszono postępowania w ciągu roku od doręczenia im postanowienia o zawieszeniu postępowania.

Żalący wskazał, że dotychczasowa pozwana (...) S.A. została wykreślona z KRS i jest to sądowi okoliczność znana z urzędu. (...) została podzielona i przejęta przez trzy podmioty Spółkę (...) S.A., (...)W. Spółka z o.o. i (...) Spółka z o.o. W dalszej części zażalenia powód wykazał następstwo (...) S.A. po (...) S.A. i wniósł o podjęcie zawieszono postępowania. Podniósł, że postępowanie zostało zawieszono na zgodny wniosek stron, przy czym wykreślenie pozwanej stanowiło samodzielną postawę do zawieszenia i winno to postępowanie zdaniem żalącego być podjęte przez Sąd z chwilą powzięcia wiadomości o tym, który podmiot jest następcą prawnym pozwanej niezależnie od jego zawieszenia w oparciu o inne podstawy. Na poparcie powyższego twierdzenia powołał się żalący na orzeczenia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu Wydział I Cywilny o sygn. I ACz 2129/12 z dnia 27 listopada 2012r.

Powód podniósł również, że w jego ocenie Sąd I instancji nieprawidłowo przyjął, że termin jednego roku na złożenie wniosku o podjęcie zawieszono postępowania biegnie od daty podpisania postanowienia o zawieszeniu. Zdaniem powoda wykładnia celowościowa art. 357 §2 k.p.c który stanowi o obowiązku doręczania postanowień stronom, prowadzi do wniosku, iż strony związane są postanowieniem od momentu doręczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżone postanowienie odpowiada prawu.

O umorzeniu zawieszono postępowania na podstawie art. 182 § 1 k.p.c. decydują wskazane w tym przepisie przyczyny zawieszenia.

W wyroku z dnia z dnia 9 lutego 2006 (sygn. akt V CK 457/05, lex nr 421411), Sąd Najwyższy wskazał, że użyte w art. 182 § 1 k.p.c. słowo "umarza" oznacza, że sąd musi wydać postanowienie o umorzeniu zawieszono postępowania, jeżeli została spełniona wskazana w nim przesłanka. Jeżeli zatem w prawomocnym postanowieniu o zawieszeniu postępowania została wskazana przyczyna zwieszenia, to nie ma podstaw do weryfikowania jej na etapie umarzania zawieszono postępowania. Taki obowiązek nie wynika ani z art. 182 § 2 k.p.c., ani z innych przepisów. W konsekwencji należy przyjąć, że prawomocne postanowienie o zawieszeniu postępowania - zawierające przyczynę zawieszenia - ma prejudycjalny charakter dla umorzenia postępowania.

Sąd Najwyższy wyjaśnił, że judykatura przyjmowała, że podstawę decyzji o umorzeniu postępowania stanowią rzeczywiste przyczyny zawieszenia, a nie wskazane w postanowieniu o zawieszeniu. Sąd Najwyższy wyraził taki pogląd np. w postanowieniu z dnia 14 września 1977 r., III CRN 194/74 (OSPika 1978, nr 4, poz. 80) i w postanowieniu z dnia 15 kwietnia 1983 r. IV PRN 4/83 (OSNC 1983, nr 10, poz. 167) oraz w uchwale z dnia 25 lutego 1985 r., III CZP 86/84 (OSNC 1985, nr 11, poz. 168). To stanowisko zostało jednak zakwestionowane w nowszej judykaturze. Obecnie przyjmuje się, że sąd, umarzając postępowanie zawieszono na zgodny wniosek stron i z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 5 i 6 k.p.c., nie bada, czy przyczyna wskazana w postanowieniu o zawieszeniu postępowania rzeczywiście

istniała. Ten kierunek orzecznictwa, zapoczątkowany postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1998 r., II CKN 713/98 (OSP 1999, nr 10, poz. 176), jest kontynuowany. Sąd Najwyższy opowiedział się za nim, mimo podzielonych głosów w piśmiennictwie, w kolejnych orzeczeniach np. w postanowieniu z dnia z dnia 7 lutego 2003 r., III CK 276/02 i w postanowieniu z dnia 18 czerwca 2004 r., II CK 383/03.

W powołanym orzeczeniu Sąd Najwyższy, podkreślił również, że przeciwko kontynuacji poglądu o konieczności badania rzeczywistych podstaw zawieszenia postępowania, przemawiają zmiany Kodeksu postępowania cywilnego, zapoczątkowane ustawą z dnia 1 marca 1996 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 189), polegające na wzmocnieniu zasady dyspozycyjności w postępowaniu sądowym. Obecnie "gospodarzem procesu" są w zasadzie strony i one ponoszą ryzyko zaniechania czynności chroniących przed niekorzystnymi skutkami procesowymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998 r., II CKN 656/97, OSNC 1998, nr 12, poz. 208). Również zasada prawdy materialnej nie jest obecnie bezwzględnie obowiązującą regułą w postępowaniu sądowym (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2004 r., III CZP 115/03, OSNC 2005 nr 5, poz. 77).

Sąd Okręgowy podziela zaprezentowane powyżej stanowisko.

Należy podkreślić, że obowiązek badania przed umorzeniem postępowania, czy przyczyny leżące u podstaw zawieszenia rzeczywiście zachodziły nie wynika z treści obowiązujących przepisów. Wręcz przeciwnie. stosownie do art. 365 § 1 k.p.c. prawomocne orzeczenie wiąże między innymi tak sąd, który je wydał, jak również inne sądy.

Moc wiążąca prawomocnego orzeczenia charakteryzuje się dwoma aspektami. Pierwszy z nich odnosi się do faktu istnienia prawomocnego orzeczenia, drugi zaś przejawia się w mocy wiążącej jako określonym walorze prawnym rozstrzygnięcia zawartego w treści orzeczenia. To właśnie strony procesowe jako "gospodarze procesu" najlepiej potrafią ocenić, czy zawieszenie postępowania będzie dla nich korzystne, a zwłaszcza, czy przyczyni się do zakończenia sporu między nimi.

W niniejszym procesie obie strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników, którzy mieli świadomość co do różnic wynikających z zawieszenia postępowania w oparciu o art. 178 k.p.c. i na innej podstawie oraz co do obowiązków stron wynikających z wybranej podstawy zawieszenia. Pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 12 lipca 2017 r. złożył wniosek o zawieszenie postępowania na zgodny wniosek stron, wniosku nie uzasadnił. Strona pozwana wyraziła zgodę na zawieszenie postępowania. Należy zauważyć, że wbrew zarzutom, podstawy zawieszenia nie mógł stanowić brak informacji o następcy prawnym strony pozwanej, albowiem na przywołanej rozprawie pełnomocnik powoda wskazał, że stroną pozwaną jest aktualnie Spółka (...) SA w B.. Nie istniała zatem inna podstawa zawieszenia postępowania.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że żadna ze stron nie zaskarżyła postanowienia o zawieszeniu postępowania. Badanie zasadności zawieszenia postępowania na etapie jego umarzenia jest niedopuszczalne. W tych przypadkach, w których postanowienie sądu o zawieszeniu postępowania podlega samodzielnie zaskarżeniu zażaleniem, nie ma potrzeby wracać do badania trafności przesłanek samego zawieszenia postępowania przy rozpoznawaniu środka zaskarżenia od postanowienia o jego umorzeniu z uwagi na upływ czasu. Nie ma bowiem przeszkód, by strony, które kwestionują trafność rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania czyniły to w przewidziany ustawą sposób niezwłocznie po jego wydaniu.

Nie znajduje zatem usprawiedliwienia pogląd o konieczności poszukiwania przez sąd podstawy zawieszenia innej od wskazanej w postanowieniu o zawieszeniu, jeżeli strony nie zaskarżyły prawidłowości tej podstawy.

Nie można zgodzić się również z zarzutem dotyczącym związania stron postanowieniem od daty doręczenia postanowienia stronom.

Zarówno roczny, jak i 5-letni okres o którym mowa w art. 182 k.p.c. liczy się od daty wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania, a nie od daty doręczenia postanowienia stronom. Brzmienie przepisu nie pozostawia wątpliwości, że decyduje data postanowienia o zawieszeniu.

Mając na uwadze wyżej poczynione rozważania na mocy art. 397 k.p.c. i art. 385 k.p.c. zażalenie należało oddalić jako bezzasadne.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek (-) SSO Małgorzata Andrzejewska (-) SSR del Magdalena Kimel

Sędzia Przewodniczący Sędzia